

Mateřská škola Pohádka, Praha 13, Janského 2187/16, příspěvková organizace

Janského 2187/16, 155 00 Praha 5 - Stodůlky

IČO: 750 308 70

Tel.: 724 177 059

E-mail: pohadka.ms@volny.cz

<https://www.pohadka-ms.cz>

PREVENTIVNÍ PROGRAM A STRATEGIE PREVENCE RIZIKOVÉHO CHOVÁNÍ V MŠ

Mateřská škola Pohádka, Praha 13, Janského 2187/16, příspěvková organizace	
Č. j. :	3/23/2023
Spisový a skartační znak:	
Vypracoval:	Věra Schreierová
Upravila:	Věra Schreierová
Pedagogická rada projednala dne:	21. 9. 2026
Směrnice nabývá platnosti od dne:	21. 9. 2026
Směrnice nabývá účinnosti od dne:	21. 9. 2026

1. Úvod a cíle programu

Cílem prevence v mateřské škole je vytvářet pro děti **bezpečné, podnětné a emočně stabilní prostředí**. Prevence v tomto věku není zaměřena na represi, ale na posilování osobnostní odolnosti dětí, prosociálního chování a zdravého životního stylu.

Hlavní cíle:

- Vytvořit ve třídách atmosféru pohody, kamarádství a vzájemného respektu.
- Včas zachytit signály případného ohrožení dítěte (špatné sociální zázemí, zanedbávání, vývojová rizika).
- Připravit děti na úspěšný přechod do základní školy.

2. Strategie předcházení školní neúspěšnosti v MŠ

Školní neúspěšností se v kontextu MŠ rozumí riziko rozvoje vývojových opoždění, poruch chování, neošetřené školní nezralosti a obtíží při adaptaci na povinnou školní docházku.

Včasná identifikace a diagnostika:

- **Pedagogické pozorování:** Učitelky průběžně sledují a zaznamenávají vývoj dítěte v oblastech: hrubá a jemná motorika, grafomotorika, řeč a komunikace, sociální a emocionální zralost.
- **Portfolio dítěte:** Každé dítě má vedené portfolio (pracovní listy, výkresy), které dokumentuje jeho pokroky.
- **Depistáže:** Spolupráce s odborníky (logoped, PPP) přímo v prostorách MŠ za účelem včasného podchycení např. vad řeči nebo specifických poruch.

Podpůrná opatření

- **Individuální přístup:** U dětí s odlišným mateřským jazykem (OMJ), dětí z nepodnětného prostředí nebo dětí nadaných upravují pedagogové vzdělávací nabídku (případně zpracovávají Plán pedagogické podpory – PLPP).
- **Příprava předškoláků:** Cílený rozvoj předčtenářské a předmatematické gramotnosti, sluchového a zrakového vnímání u dětí v posledním roce před nástupem do ZŠ.
- **Spolupráce s PPP/SPC:** V případě přetrvávajících potíží doporučení rodičům k vyšetření v Pedagogicko-psychologické poradně či Speciálně pedagogickém centru.

3. Strategie předcházení a řešení projevů ubližování a šikany v MŠ

U dětí předškolního věku nehovoříme o šikaně v pravém slova smyslu (jak je definována u starších dětí), ale o **projevech agresivity, neschopnosti regulovat emoce a záměrném ubližování**.

Preventivní opatření

- **Třídní pravidla:** Společná tvorba jednoduchých, vizualizovaných pravidel (obrázky) v každé třídě (např. „Mluvíme spolu hezky“, „Půjčujeme si hračky“, „Když někdo řekne STOP, přestaneme“).

- **Komunitní kruh:** Každodenní ranní rituál zaměřený na sdílení pocitů, rozvoj empatie a řešení drobných konfliktů mezi dětmi.
- **Pohádky a příběhy s ponaučením:** Využívání metodických pohádek zaměřených na etické chování, pomoc slabšímu a zvládání hněvu.

Postup při výskytu agresivního chování (Intervenční plán)

- **Okamžitý zásah:** Pedagog fyzicky oddělí děti, zamezí dalšímu ubližování a uklidní situaci.
- **Práce s emocemi:** S dětmi se o situaci mluví na jejich úrovni chápání. Zjišťuje se motiv (strach, touha po hračce, únava).
- **Hledání nápravy:** Dítě, které ublížilo, je vedeno k omluvě a k pochopení toho, jak se cítí druhé dítě (rozvoj empatie).
- **Záznam a informování rodičů:** Opakované agresivní chování učitelka zaznamená a neprodleně, diskrétně konzultuje s rodiči obou stran.

4. Strategie předcházení dalším projevům rizikového chování

V mateřské škole se zaměřujeme na specifická rizika odpovídající věku:

- **Záškoláctví** (neplnění povinného předškolního vzdělávání):
 - *Opatření:* Důsledná kontrola omlouvání absencí u dětí v povinném předškolním roce. Při dlouhodobé neomluvené absenci kontaktování zákonných zástupců, následně OSPOD.
- **Bezpečnost v digitálním světě** (netolismus u rodičů a dopad na děti):
 - *Opatření:* Osvěta pro rodiče o rizicích nadměrného vystavování dětí obrazovkám (mobily, tablety) a podpora klasických her a pohybu.
- **Násilí, vandalismus a ničení hraček:**
 - *Opatření:* Vedení dětí k úctě k práci druhých a k věcem. Pokud dítě záměrně zničí hračku, podílí se v rámci svých možností na její „opravě“ či úklidu.
- **Prevence úrazů a rizikového chování v dopravě:**
 - *Opatření:* Praktický nácvik bezpečného chování na ulici (vycházky, dopravní hřiště) a pravidla bezpečné hry v herně a na zahradě MŠ.

5. Spolupráce s rodiči a odbornými institucemi

Rodič je pro MŠ klíčovým partnerem. Bez jednotného přístupu rodiny a školy je prevence neúčinná.

- **Informační otevřenost:** Pravidelné schůzky, konzultační hodiny, nástěnky prevence, sdílení informací o chování dítěte (pozitivních i negativních).
- **Pedagogizace rodičů:** Nabídka odborných přednášek (např. „Jak připravit dítě na ZŠ“, „Děti a digitální technologie“).
- **Externí partneři:**
 - PPP a SPC (odborná diagnostika a doporučení)
 - Pediatři a logopedi
 - OSPOD (Orgán sociálně-právní ochrany dětí – v případě podezření na syndrom CAN – týrané, zneužívané a zanedbávané dítě)

6. Evaluace a vyhodnocování programu

Účinnost této strategie je vyhodnocována **2x ročně** (v polovině a na konci školního roku) na pedagogické radě.

- Kritéria úspěšnosti: Snížení počtu opakovaných konfliktů mezi dětmi, úspěšné zápisy dětí do ZŠ bez odkladů z důvodu sociální nezralosti, spokojenost rodičů (dotazníkové šetření).

Datum schválení pedagogickou radou: 21. 09. 2026

Zpracovala: Věra Schreierová - ředitelka

Podpis ředitelky MŠ: